

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 24 februari 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU

till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt, samt stöd till ytterligare reformer för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att stödet ska levereras skyndsamt, utformat efter Ukrainas behov.

Ryssland fortsätter sitt brutala anfallskrig mot Ukraina. Omfattande luftangrepp genomförs mot hela landet, inklusive genom riktade attacker mot energirelaterad infrastruktur. Situationen för civilbefolkningen är svår, med ett fortsatt stort antal dödsoffer och skadade. Omfattande skador på landets energiinfrastruktur begränsar tillgången till värme, vatten och elektricitet.

Detta understryker behovet av att skyndsamt förse Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga och försvarsindustriella kapacitet. Regeringen verkar för att EU ska accelerera sitt stöd till Ukraina och fortsätta stödja Ukraina med militär materiel genom den Europeiska fredsfaciliteten (EPF). Det är viktigt att hitta en lösning på rådande blockering inom EPF. Regeringen verkar även för att ytterligare utveckla och anpassa EU:s militära utbildningsinsats EUMAM efter Ukrainas behov. Inom ramen för EU-samarbetet verkar regeringen även aktivt för att stödja ukrainsk försvarsindustri. Regeringen ser positivt på EU:s ambition att inkludera Ukraina i EU:s försvars- och försvarsindustrirelaterade instrument och program.

Regeringen arbetar aktivt för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner och andra åtgärder, däribland ett sänkt oljepristak, i syfte att begränsa dess inkomster, tillgång till västerländsk teknik och förmåga att bedriva krig.

Regeringen verkar för att EU utforskar mer långtgående åtgärder vad gäller användningen av immobiliserade tillgångar till stöd för Ukraina i förenlighet med folkrätten och EU-rätten.

Ukraina fortsätter göra betydande reformframsteg på sin väg mot EU-medlemskap, trots Rysslands pågående aggression. Regeringen kommer vidare att verka för konkreta framsteg i anslutningsförhandlingarna för Ukraina och Moldavien under det polska EU-ordförandeskapet.

Regeringen verkar för att EU fortsatt ska stödja Ukrainas diplomatiska ansträngningar för att nå en rättvis och hållbar fred grundad i folkrätten inklusive FN-stadgan. Regeringen verkar även för att EU, i dialog med

globala partner, bidrar till att upprätthålla och bredda stödet för Ukraina. Det är upp till Ukraina att avgöra om, och i så fall när, förhandlingar ska inledas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde 24 januari 2025 inför rådets möte den 27 januari 2025.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar vapenvilan i Gaza, som innebär att delar av gisslan frisläpps, det humanitära tillträdet ökar samt stakar ut vägen mot ett mer varaktigt slut på stridigheterna. Regeringen stödjer förhandlingarna som nu behöver komma igång för genomförandet av fas två och tre i överenskommelsen.

Det är avgörande att överenskommelsen fortsätter att bidra till att lätta det enorma lidandet hos civilbefolkningen i Gaza. De första veckornas ökade införsel av hjälp är ett viktigt steg i rätt riktning. Vi fortsätter att, tillsammans med övriga EU, ställa kvar på att samtliga i gisslan – släpps omedelbart och villkorslöst. Vapenvilan är en förutsättning för framsteg mot en framförhandlad tvåstatslösning, som på sikt är den enda hållbara lösningen där israeler och palestinier kan samexistera i fred och säkerhet.

Regeringen välkomnar att vi nu har återetablerat EU:s gränshanteringsinsats EUBAM Rafah vid Rafah-övergången mellan Egypten och Gaza och att EU därmed kan bidra till vapenvilans genomförande.

Bosättarvåldet måste få ett stopp. Bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten, undergräver tvåstatslösningen och bidrar till en förhöjd konfliktnivå. Regeringen driver på för fler EU-sanktioner mot extremistiska bosättare.

Regeringen verkar för fler listningar av personer och enheter som stödjer Hamas

eller Palestinska islamiska jihad.

Regeringen välkomnar en fortsatt diskussion om situationen i Syrien och hur EU, med avstamp i Europeiska rådets slutsatser den 19 december, bäst kan stödja utvecklingen och en syriskledd, fredlig och inkluderande process som omfattar alla delar av det syriska samhället. Kvinnors och etniska och religiösa minoriteters deltagande och rättigheter måste säkerställas.

Regeringen bidrar till målsättningen att rådet ska fatta beslut om lättnader av EU:s Syriensanktioner, i enlighet med den politiska överenskommelse som nåddes vid FAC den 27 januari, som identifierar sektorer för lättnader, och tydliggör EU:s förväntningar på interimregeringen. För regeringen är det viktigt att detta sker gradvis i takt med utvecklingen i Syrien.

Regeringen betonar vikten av ansvarsutkrävande och verkar för att den nya syriska ledningen ska ratificera Romstadgan och som ett första steg acceptera den Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion från 2011 och framåt, så att domstolen får jurisdiktion över de internationella brott som har begåtts i landet.

Regeringen välkomnar att en ny regering i Libanon bildats och att landet därmed tar ytterligare ett steg mot ökad stabilitet och nödvändiga politiska och ekonomiska reformer. Vapenvilan mellan Hizbollah och Israel behöver bli permanent efter att förlängningen löper ut den 18 februari. Regeringen välkomnar att EU ser över hur unionen bäst kan fortsätta bidra till en fredlig utveckling i Libanon, inklusive genom möjligheten att hålla ett associeringsråd med Libanon under 2025.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde 24 januari 2025 inför rådets möte den 27 januari 2025.

6. Demokratiska republiken Kongo

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i den Demokratiska republiken Kongo.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen står bakom det gemensamma EU-uttalandet från den 25 januari. Uttalandet fördömer den väpnade gruppen M23:s offensiv och Rwandas stöd till offensiven i östra Demokratiska republiken Kongo.

Regeringen anser att det är viktigt att EU är tydlig i att framhålla att folkrätt och territoriell integritet respekteras oavsett geografisk kontext. Regeringen framhåller vikten av att EU är delaktig i att arbeta för en politisk lösning på konflikten. Det är positivt att de regionala organisationerna SADC (*Southern African Development Community*) och EAC (*East African Community*) vid ett gemensamt toppmöte lyft fram vikten av den politiska processen. Regeringen anser att EU fortsatt bör stödja de regionala dialogansträngningar som görs. Det är vidare av vikt att alla parter underlättar det humanitära tillträdet och att ansvar utkrävs för kränkningar av civilbefolkningens rättigheter, inklusive det sexuella våld som begåtts under konflikten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i DRK behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 13 juni 2024, inför rådets möte den 24 juni 2024.

7. Iran

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Iran

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen betonar vikten av ett fortsatt samlat EU-agerande avseende Iran. EU måste tydligt bemöta Irans destruktiva agerande på europeisk mark, i Mellanöstern och globalt. EU bör använda sig av de verktyg som står till buds för att påverka Irans agerande.

Regeringen har återkommande fördömt Irans destabiliserande agerande, i och utanför regionen. Genom sina regionala ombud har landet ett stort ansvar för den negativa utvecklingen i Mellanöstern. EU bör fortsätta framföra tydliga budskap till Iran om vikten av att bidra till diplomatiska lösningar på regionens konflikter. EU:s dialog med regionala aktörer är viktig i sammanhanget.

Ett Iran med kärnvapenkapacitet skulle riskera att påverka den regionala stabiliteten. I oktober 2025 löper FN:s säkerhetsrådsresolution 2231 (2015) till stöd för det kärntekniska avtalet med Iran (JCPOA) ut. Detta understryker behovet av att adressera Irans kärntekniska program.

Regeringen understryker att Irans militära stöd till Rysslands aggressionskrig mot Ukraina utgör ett direkt hot mot Europas, och därmed Sveriges, säkerhet och måste upphöra.

Iransk säkerhetshotande verksamhet i Sverige och övriga Europa är oacceptabel. EU måste fortsätta att vara mycket tydlig i denna fråga. En förbättrad relation mellan EU och Iran är inte möjlig så länge Iran ägnar sig åt denna typ av verksamhet. Regeringen fortsätter att verka för EU-enighet för en listning av islamiska revolutionsgardet, IRGC, under EU:s sanktionsregim mot terrorism, i enlighet med den linje som också har enhälligt stöd i Riksdagen.

Regeringen ser fortsatt mycket allvarligt på situationen vad gäller mänskliga rättigheter i Iran, inte minst vad gäller kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter, liksom för etniska och religiösa minoriteter. Regeringen fortsätter att verka för att EU ska upprätthålla det internationella trycket på Iran även i dessa frågor och motverka repressionen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Iran berördes senast vid EU-nämndens sammanträde den 9 december 2022, inför rådets möte den 12 december 2022.